

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНАЛЬНОГО ЗОНУВАННЯ ПАРКОВОЇ ТЕРИТОРІЇ ПАЛАЦО-ПАРКОВОГО КОМПЛЕКСУ У С. СТАРА ПРИЛУКА НА ВІННИЧЧИНІ

¹ Вінницький національний технічний університет

Анотація

Запропоноване визначення «функціональне планування», проаналізовано стан збереження паркової території палацо-паркового комплексу у с. Стара Прилука та запропоноване рішення її реновації

Ключові слова: функціональне зонування, парк, реновація, ландшафт, бароко.

Abstract

The proposed definition of "functional planning", the state of preservation of the park territory of the palazzo-park complex in the village Stara Pryluka and the proposed solution for its renovation.

Keywords: functional zoning, park, renovation, landscape, baroque.

Вступ

Вінницька область є лідером за кількістю історичних пам'яток, а саме замків, садиб, палаців, фортець і маєтків. Їй поступаються навіть Львівська і Тернопільська області, де, здається, в кожному селищі і місті є щось історичне.[1]

Досить багато шедевральних споруд було знищено в різні історичні періоди, але все ж частина спадщини збереглась. Однією з них є палац Мерінга в с. Стара Прилука. Будівля побудована в стилі неobaroco знаходиться в аварійному стані, а паркова територія навколо неї занедбана.

Метою роботи є проведення аналізу стану паркової території палацу Мерінга та рекомендації функціональної організації паркової території для її подальшої реновації.

Результати дослідження

Старовинні парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва мають значне історико-культурне, естетичне та дендрологічне значення і безперечно підлягають охороні державою. Вони потребують бережливого ставлення під час їх експлуатації та науково обґрунтованого підходу до проведення робіт щодо їх відновлення. Кожен палацово-парковий ансамбль є просторовою композицією, яка побудована з певним задумом, відповідними стилістичними особливостями, які є характерними для періоду його створення.[2]

Не винятком є і палац Мерінга, парк навколо якого, описують як «унікальний парк кінця XVIII століття у якому були фонтани, статуї левів, росли різноманітні рідкісні рослини». З тих далеких часів до сьогодні залишився лише фонтан, а також кілька цінних дерев із парку – блакитні сосни та ялинки [3]. Зараз територія парку зовсім не схожа на ту яка була раніше, тому для реновації палацо-паркового комплексу доцільно запроєктувати новий парк у відповідному стилі, а саме в стилі бароко.

Сад бароко, також Регулярний сад, Французький сад — тип парку, що виник у Західній Європі наприкінці XVI ст. Такий тип парку успадкував симетричне планування садів доби Відродження вздовж головної осі при підкоренні всіх частин ансамблю єдиному художньому задуму. [4]

Сади бароко активно втручаються в природне середовище, по-своєму використовують рельєф місцевості, водні ресурси, лісові масиви, рослини. Також активно використовуються паркові будівлі, скульптури, квітники при збереженні ієрархії, особливого ладу побудови саду. Такий парк чудово відповідатиме стилістиці комплексу, неодмінно стане окрасою селища та буде манити туристів з усіх куточків. [5]

Для створення парку біля палацу наявна ділянка у 2,6 га, навколо неї немає забудови, ландшафт території рівний, без виражених пагорбів та долин. Чагарникова рослинність присутня проте недоглянута, а поблизу протікає річка Десна.

Одним з перших етапів проектування парку є розробка схеми функціонального планування території. Обраний стиль парку передбачає наявність лише однієї зони, а саме прогулянкові зони. Проти в сучасних реаліях цього замало. Тому для ефективного використання території доцільно поділити територію на зони, які будуть забезпечувати сучасну експлуатацію, а саме:

1. Головний вхід
2. Автостоянка
3. Прогулянкова зона
4. Дитяча зона
5. Зона харчування

Характерною ознакою парку має бути симетричність його планування, а також наявність широких алей для прогулянок, коротких пострижених боскетів, організованих клумб та тихих закритих стежок організовано-симетричного планування. Запропонований приклад функціонального зонування парку у палаці Мерінга наведено на Рисунку 1.

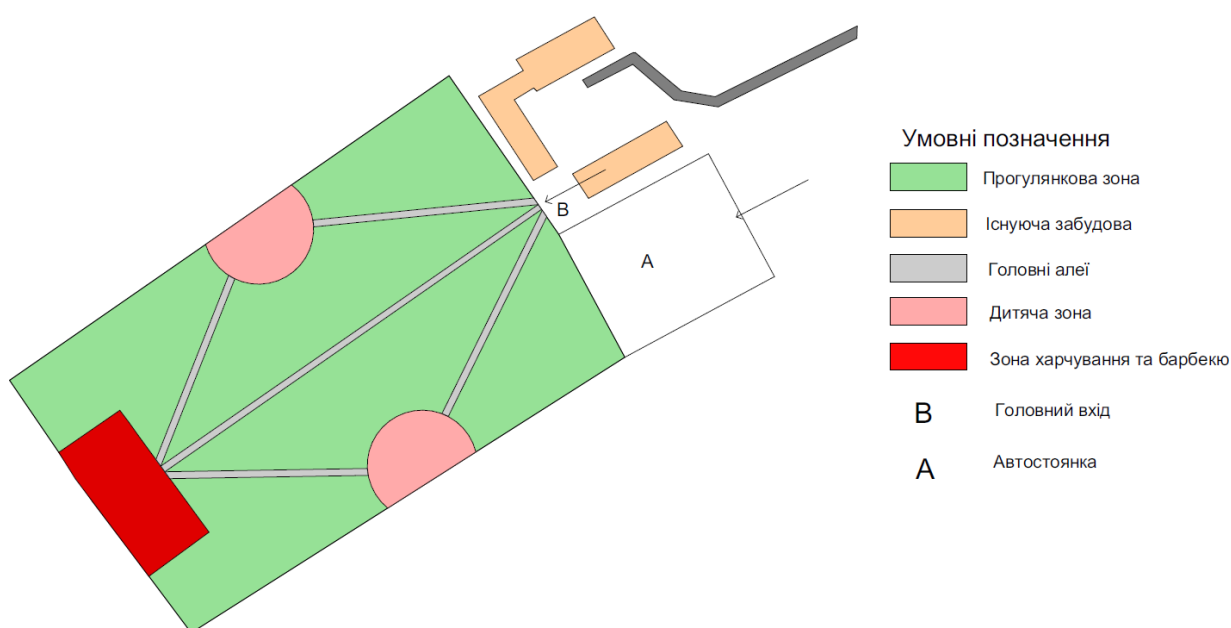

Рис. 1. Приклад функціонального планування

Висновки

У дані статті розглянуто стан збереженості паркової території палацово-паркового комплексу у с. Стара Прилука, обраний стиль для подальшої реновації території, а також запропонований варіант її функціональної організації під сучасні потреби дитячого будинку, і максимального збереження існуючого ландшафту.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. 15 замків та палаців Вінниччини. Електронний ресурс // <https://moemisto.ua/vn/blog/zamki-vinnichini-199.html>
2. Ретроспективний аналіз території паркової частини палацо-паркового комплексу корсунь-шевченківського державного історико-культурного заповідника черкаської області// Науковий вісник НЛТУ України. 2013. Вип. 23.6
3. Пустиннікова, І., Замки та храми України. Електронний ресурс // <https://castles.com.ua/index.html/>
4. Хороша О. Принципи планування парків палацово-паркових комплексів Вінниччини стилю класицизм кінця XVIII початку XX ст. КНУБА. Сучасні проблеми архітектури та містобудування. №53, с.121-130.
5. Бабій І.М., Риндюк С.В., Кучеренко Л.В., Кучменко І.М., Стилі ландшафтного дизайну. Навчальний посібник, ВНТУ, Вінниця. - 2020

Медведь Ярослава Олегівна — студент групи БМ-19б, факультет будівництва цивільної та екологічної інженерії, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: yaroslava.sun3@gmail.com

Мартинюк Юлія Олександрівна — студентка групи БМ-19б, факультет будівництва, цивільної та екологічної інженерії, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: yuliamartik@gmail.com

Науковий керівник: **Хороша Оксана Іванівна** – кандидат архітектури, старший викладач кафедри будівництва, міського господарства та архітектури, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: korosha@vntu.edu.ua

Medved Yaroslava — student of BM-19b group, Faculty of Construction, Civil and Environmental Engineering, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: yaroslava.sun3@gmail.com

Martyniuk Yulia — student of BM-19b group, Faculty of Construction, Civil and Environmental Engineering, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: yuliamartik@gmail.com

Supervisor: **Khorosha Oksana** - PhD, Senior lecturer of department construction, urban and architectural Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: korosha@vntu.edu.ua